

**Loimaan työväenopiston
osaamisperusteisten kurssien
opetussuunnitelma 2026-2027**

Loimaan työväenopiston osaamisperusteisten kurssien opetussuunnitelma 2026-2027

Nimi	Loimaan työväenopiston osaamisperusteisten kurssien opetussuunnitelma 2026-2027
Pdf luotu	8.5.2026

SISÄLTÖ

1. Kansalaisopisto koulutuksen järjestäjänä.	1
1.1. Lainsäädännöllinen tausta ja oppilaitosmuodon yleiskuvaus.	1
1.2. Kansalaisopistojen opetus.	2
1.2.1. Kansalaisopiston kurssien tasoryhmistä.	2
1.2.2. Kansalaisopistossa opetettavat aineet.	2
1.2.3. Opetustunnin kesto opintopisteinä kansalaisopistossa.	3
2. Osaamisen osoittaminen kansalaisopistossa.	4
2.1. Osaamisen osoittamisen suunnittelu.	4
2.2. Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen.	4
3. Osaamisen arviointi.	5
3.1. Osaamistavoitteet ja arviointikriteerit.	5
3.2. Arvioinnin kuvaus ja arviointimenetelmät.	5
3.3. Kurssin arviointiasteikko.	6
3.4. Osaamisen arvioijat.	6
3.5. Opiskelijan ohjaus ja palaute osaamisen kehittymisestä.	6
3.6. Opiskelijan suostumus tietojen siirtoon kansalliseen opintosuoritus- ja tutkintorekisteriin (Koski-tietovaranto).	7
3.7. Arvioinnin dokumentointi ja arviointiaineisto.	7
3.8. Arvioinnin uusiminen, tarkistaminen ja oikaisu.	7
3.9. Todistus suoritetusta kurssista.	7
4. Kielet.	8
4.1. Opetuksen tavoitteet.	8
4.2. Opetusohjelman rakenne.	8
4.3. Taitotasot ja osaamisen arviointi.	8
4.4. Kurssit, joista voi saada suoritusmerkinnän.	9
4.4.1. Ruotsi.	11
Diskussion på svenska 2, jatkokurssi, 2 op.	11
4.4.2. Japani.	12
Japanin kielen alkeet 1, 2 op.	12
5. Käsiyö.	14
5.1. Opetuksen tavoitteet.	14
5.2. Opetusohjelman rakenne.	14
5.3. Taitotasot ja osaamisen arviointi.	14
5.4. Kurssit, joista voi saada suoritusmerkinnän.	15
5.4.1. Koti toimivaksi ja kauniiksi – sisustussuunnittelun perusteet, 1 op.	15

5.4.2. Iloa Ompelusta, 1 op.	16
5.4.3. Mellilän kudonta, 2,5 op.	16
6. Kuvataide.	18
6.1. Opetuksen tavoitteet.	18
6.2. Opetusohjelman rakenne.	18
6.3. Taitotasot ja osaamisen arviointi.	18
6.4. Kurssit, joista voi saada suoritusmerkinnän.	19
6.4.1. Akryylimaalaus-moneen taipuva tekniikka, 1 op.	19

1. Kansalaisopisto koulutuksen järjestäjänä

Loimaan työväenopisto on vuonna 1947 perustettu vapaan sivistystyön oppilaitos, jonka tehtävänä on edistää elinikäistä oppimista, hyvinvointia ja osallisuutta. Työväenopisto tarjoaa kaikille avoimia ja saavutettavia oppimismahdollisuuksia osana Loimaan kaupungin sivistys-, kulttuuri- ja hyvinvointipalveluja.

Työväenopiston toiminta tukee Loimaan kaupungin 2026-2030 strategiaa Menestystarinoiden Loimaa vahvistamalla asukkaiden osaamista, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia sekä ehkäisemällä syrjäytymistä kaikissa ikäryhmissä.

Työväenopiston arvoja ovat hyvinvointi, tasa-arvo, yhdenvertaisuus, saavutettavuus, osallisuus, yhteisöllisyys, luovuus, kulttuurinen moninaisuus sekä kestävä kehitys. Arvot ohjaavat opiston toimintakulttuuria kaikilla tasoilla. Toiminta perustuu avoimuuteen, matalaan kynnykseen osallistua sekä opiskelijan kunnioittamiseen yksilönä. Opisto toimii turvallisena ja kannustavana oppimisympäristönä, jossa oppiminen, kokeileminen ja itsensä kehittäminen ovat mahdollisia eri elämäntilanteissa.

Oppiminen nähdään aktiivisena ja kokemuksellisenä prosessina, jossa hyödynnetään tekemällä oppimista, vuorovaikutusta, kokeilua ja reflektointia yksilölliset tavoitteet huomioiden. Opetusta järjestetään lukuvuoden ja lukukauden mittaisina sekä lyhytkursseina. Opetuksenmuotoja ovat lähi-, verkko- ja monimuotototeutukset. Opetusta järjestetään opiston tiloissa, yhteistyötahojen tiloissa ja digitaalisissa ympäristöissä.

1.1. Lainsäädännöllinen tausta ja oppilaitosmuodon yleiskuvaus

Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta.

Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Kansalaisopistot ovat paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuvia oppilaitoksia, jotka tarjoavat mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi.

Laki vapaasta sivistystyöstä (632/1998)

Kansalaisopistoja yhtenä vapaan sivistystyön oppilaitosmuodoista ohjaa laki vapaasta sivistystyöstä. Kansalaisopistot ovat kaikille avoimia oppilaitoksia, joissa voi oppia uusia tietoja ja taitoja. Opetus on avointa kaikille iästä ja koulutustaustasta riippumatta. Useimmiten opetustarjontaan kuuluu taideaineiden, käsityön ja musiikin kurseja, kieli- ja kirjallisuuskurseja, kotitalouden, liikunnan ja tietotekniikan kurseja sekä yhteiskunnallisia aineita. Lisäksi kansalaisopistoissa järjestetään vuosittain paljon avoimia yleisöluentoja erilaisista aiheista. Kansalaisopistoon ei pääsääntöisesti tulla suorittamaan tutkintoa, vaan opinnot perustuvat elinikäisen oppimisen periaatteeseen sekä ihmisen omaan haluun oppia ja kehittyä.

Vuonna 2021 Suomessa on yhteensä 177 kansalaisopistoa ja niiden opetus ulottuu jokaisen kunnan alueelle. Yksi toiminnan pääperiaatteista on opetuksen tuominen lähelle ihmisiä ja kurssitoiminta onkin usein hajautettu eri puolille kuntaa sinne, missä ihmiset asuvat ja liikkuvat. Kansalaisopisto voi olla nimeltään kansalaisopisto, työväenopisto, opisto tai aikuisopisto. Oppilaitosmuotona kansalaisopisto on joustava, ketterä toimija, joka vastaa kansalaisten sivistystarpeiden lisäksi myös yhteiskunnan muutos- ja koulutustarpeisiin.

Opistot toimivat opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä ylläpitämisluvilla. Ylläpitämisluvan voi saada kunta, kuntayhtymä, rekisteröity yhteisö tai säätiö.

1.2. Kansalaisopistojen opetus

Kansalaisopistojen tarjoama opetus on perinteisesti pääsääntöisesti kurssi-, luento- tai työpajamuotoista. Opetus on pääsääntöisesti lyhytkestoista, omaehtoista matalan kynnyksen koulutusta, jonka kautta voi perehtyä uusiin asioihin tai syventää osaamistaan.

Kuntalaiset voivat usein vaikuttaa kurssitarjontaan esittämällä omia toiveitaan ja opistojen kuuluukin **lakisääteisesti** vastata paikallisiin sivistystarpeisiin. Tästä johtuen kansalaisopistojen kurssitarjonta vaihtelee lukukausittain ja opistoissa on erilaisia painotuksia eri paikkakunnilla. Kurssitarjonta elää myös yhteiskunnallisten muutosten myötä. Opetustarjonnasta löytyy kaiken ikäisille suunnattuja kursseja sekä toimintaa erityisryhmille.

Kansalaisopistot tarjoavat opetuspalveluita ryhmäopetuksen, yksilöopetuksen ja luentojen muodossa. Kurssit kokoontuvat lähiopetuksena, etäopetuksena, ajasta ja paikasta riippumattomina verkko-opintoina tai näiden hybridimuotona. Kurssien kesto vaihtelee kerran tai pari kokoontuvista lyhytkursseista lukukauden tai koko lukuvuoden kestäviin kursseihin. Lukuvuoden, lukukauden ja kurssin mitta sekä ilmoittautumiskäytännöt vaihtelevat opistoittain. Yhä useammassa kansalaisopistossa on syys- ja kevätlukukauden lisäksi käytössä myös ns. kesälukukausi.

Loimaan työväenopisto toimii aktiivisesti yhteistyössä kaupungin eri toimialojen, kolmannen sektorin, oppilaitosten ja kyläyhteisöjen kanssa. Toimintaa kehitetään paikallisiin sivistystarpeisiin vastaten. Työväenopisto tarjoaa kursseja sekä loimaalaisilla että lähikuntien asukkailla.

1.2.1. Kansalaisopiston kurssien tasoryhmistä

Kansalaisopistoissa voidaan järjestää tietyissä aineissa eritasoisia kursseja ja/tai ryhmiä. Eritasoisten kurssien erot pyritään tuomaan selkeästi esiin kurssikuvauksissa. Kursseilla voi olla mahdollisia lähtötasovaatimuksia, joista päättää opiston ylläpitäjä kurssiohjelman hyväksyessään. Kansalaisopistoille on kuitenkin tyypillisempää, että kursseilla ei ole lähtötasovaatimuksia ja opiskelijat voivat saavuttaa samalla kurssilla eritasoisista osaamista. Tämän tyyppisillä kursseilla tavoiteltava osaamisen taso perustuu opiskelijan omaan lähtötasoon ja tarpeeseen. Näin ollen monella kansalaisopistojen opettajista on jo kokemusta eritasoisen opiskelijoiden samanaikaisesta opettamisesta ja opetuksen eriyttämisestä tarpeen mukaan.

Kansalaisopistoissa kurssipaikan saa ilmoittautumalla kurssille ja opiskelijalla on opiskeluoikeus sille kurssille, jolle hänen ilmoittautumisensa on hyväksytty. Opiskelija on lähtökohtaisesti vastuussa itse siitä, mille tasolle hän ilmoittautuu. Opistosta saa tarvittaessa ohjausta sopivan tasoisen kurssin valintaan. Mikäli opiskelija kurssin aikana huomaa, ettei kurssi vastaa hänen osaamistaan, kurssin vaihtaminen toiseen on yleensä mahdollista. On kuitenkin huomioitava, että opistossa ei välttämättä ole samaan aikaan tarjolla vastaavaa Koski-kelpoista kurssia, jolta opiskelija voisi saada arviointia haluamallaan tasolla.

1.2.2. Kansalaisopistossa opetettavat aineet

Jokaisen kansalaisopiston vuosittaisen kurssiohjelman hyväksyy opiston ylläpitäjä. Eri kansalaisopistoissa voi olla hyvinkin erityyppisiä kursseja tarjolla ja sijoitettuna eri tavoin nimettyihin aineryhmiin, mutta kansalaisopistoissa opetettavat aineet voidaan jakaa esimerkiksi seuraaviin kategorioihin:

- kielet

- käsityö
- liikunta ja hyvinvointi
- musiikki
- kuvataide
- tanssi ja teatteri
- tietotekniikka, tekniikka ja talous
- yhteiskunta ja humanismi
- luonto ja ympäristö
- ruoka, juoma ja matkailu
- muut

Loimaan työväenopisto järjestää kaikille avoimia kursseja, luentoja sekä opintomatkoja ja retkiä. Loimaan työväenopistossa opiskeltavia ainealueita ovat:

- *luonto- ja ympäristö*
- *tietotekniikka*
- *kielet*
- *musiikki*
- *teatteri*
- *sirkus*
- *kuvataiteet ja muotoilu*
- *kädentaidot*
- *kotitalous*
- *hyvinvointi*
- *liikunta, tanssi ja jooga.*

1.2.3. Opetustunnin kesto opintopisteinä kansalaisopistossa

Vakiintuneen käytännön mukaisesti yhden opetustunnin kesto kansalaisopistoissa on 45 minuuttia. Kansalaisopistojen koulutuksen mitta ilmoitetaan opiskelijalle kurssitiedoissa tyypillisesti opetustunteina ja/tai -kertoina.

Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2019 asettama vapaan sivistystyön kautta hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista valmistellut työryhmä päätyi loppuraportissaan ehdottamaan vapaan sivistystyön eri oppilaitosmuotojen yhteiseksi opetuksen laajuutta kuvaavaksi yksiköksi **opintopistettä**. Opintopiste ei korvaa rahoituksen perustana olevia käsitteitä, vaan sitä käytetään ainoastaan kuvaamaan koulutusten sisältöjen laajuutta eli koulutuksen suorittamiseen vaadittavaa työmäärää. Jatkossa kansalaisopistojen on siis ilmoitettava Koski-kelpoisten kurssiensa laajuus opetustuntien ja/tai -kertojen lisäksi myös opintopisteinä. Laajuuden määrittelyssä on mahdollista käyttää desimaaleja.

Suomalaisessa koulutusjärjestelmässä opiskelijan keskimäärin 27 tunnin työpanos vastaa yhtä opintopistettä. Kuten muissakin oppilaitosmuodoissa, myös kansalaisopistoissa yhden opintopisteen suorittamisen vaatima työmäärä voi käytännössä vaihdella paljonkin kurssien ja opiskelijoiden valmiuksien mukaan. Kansalaisopisto päättää itse osaamisperusteisten kurssiensa laajuudet opintopisteinä ja määrittelee niiden pohjaksi kurssien puitteissa **toteutettavan opetuksen määrän** sekä arvioi opiskelijan itsenäiseen **työskentelyyn keskimäärin kuluvan ajan**. Tämän mitoitustyön tekee käytännössä kurssin suunnitteleva henkilö. Vaadittavan itsenäisen työn määrä on ilmoitettava myös kurssikuvauksessa siten, että kurssille ilmoittautuva opiskelija tietää, mitä häneltä odotetaan.

2. Osaamisen osoittaminen kansalaisopistossa

Osaamisen osoittamisella tarkoitetaan tapoja, joilla opiskelija osoittaa kurssilla vaadittua osaamistaan siten, että se on arvioitavissa. Kurssin kuvauksessa on kerrottu, minkälaista osaamista kurssilla tavoitellaan, sekä mahdollisesti esitetty jo valmiiksi kurssilla käytössä olevia osaamisen osoittamisen tapoja.

Suoritusmerkintää tavoittelevan opiskelijan tulee osoittaa osaamisensa sillä kurssilla, jolle hän on ilmoittautunut. Lähtökohtaisesti osaaminen osoitetaan tuon kurssin aikana, pääsääntöisesti kurssitilanteissa – luokassa tai verkossa.

2.1. Osaamisen osoittamisen suunnittelu

Koski-tietovarantoon tallennettavan osaamisperusteisen koulutuksen järjestämisestä päättää kansalaisopiston ylläpitäjä. Oppilaitos on viime kädessä vastuussa siitä että suunnittelu on oikeudenmukaista ja hyvää ja että osaamisen osoittaminen tapahtuu suunnitelman mukaisesti ja avoimesti. Osaamisen osoittaminen suunnitellaan kurssikohtaisesti ja suunnittelusta vastaa yleensä kurssin opettaja. Kurssi tulee toteuttaa samansisältöisenä kaikille opiskelijoille sillä erotuksella, että arviointia tehdään vain suostumuksen siihen antaneille.

Osaamisen osoittaminen suunnitellaan asettamalla kurssille osaamistavoitteet ja arviointikriteerit (ks. tarkemmin kohta [Osaamistavoitteet ja arviointikriteerit](#)). Ne ohjaavat opettajan valintoja siitä, millaisia osaamisen osoittamisen tapoja kurssilla voidaan käyttää. Kurssien osaamistavoitteet ja siten myös osaamisen osoittamisen tavat voivat poiketa toisistaan eri kursseilla ja opistoissa. Osaamisen osoittamisen toteutukseen voi vaikuttaa myös se, kuinka moni samalta kurssilta on antanut suostumuksen suorituksensa viralliseen arviointiin (ks. tarkemmin kohta [Arvioinnin kuvaus ja arviointimenetelmät](#)).

Osaamisperusteisessa opetuksessa korostuu opettajan ja opiskelijan sekä opiskelijoiden keskinäinen vuorovaikutus. Opettaja ja opiskelija(t) sopivat yhdessä osaamisen osoittamisen tavoista ja aikataulusta esimerkiksi kurssin aluksi tai sen aikana. Tavoitteena on, että kaikki osaaminen saadaan osoitettua.

2.2. Aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

Mikäli oppilaitos haluaa, se voi tunnistaa ja tunnustaa myös opiskelijan aiemmin hankkimaa osaamista.

Aiemmin hankittua osaamista voidaan tunnistaa ja tunnustaa joko osana kansalaisopiston kurssia tai todentaa opiskelijan osaaminen ilman kurssille osallistumista. Kansalaisopiston ylläpitäjä päättää, onko aiemmin hankitun osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen opistossa mahdollista sekä missä oppiaineissa ja miten se mahdollisesti tapahtuu.

3. Osaamisen arviointi

Vapaan sivistystyön koulutuksessa saavutetun osaamisen Koski-tietovarantoon viemisen edellytyksenä on, että osaaminen on arvioitu. Kansalaisopiston kurssilla, jolta opiskelija haluaa suoritusmerkinnän, opiskelijan osaaminen arvioidaan, ja tätä arviointia varten on luotava kurssille arviointikäytännöt.

Arvioinnin ja palautteen tarkoitus on tehdä saavutettua osaamista näkyväksi opiskelijalle itselleen. Pelkät kokeet ja testit eivät tue jatkuvaa oppimista, siksi tarvitaan monipuolisia arvioinnin tapoja ja menetelmiä. Opiskelijalähtöinen arviointi on avointa, läpinäkyvää ja perusteltua sekä perustuu vuorovaikutukseen. Arvioinnin tulee olla luonteeltaan kannustavaa ja antaa opiskelijalle tietoa hänen kehitymisestään. Arviointi tulee tehdä mahdollisimman pian osaamisen osoittamisen jälkeen.

3.1. Osaamistavoitteet ja arviointikriteerit

Osaamisperusteisilla Koski-kelpoisilla kursseilla tulee olla asetettuna **osaamistavoitteet ja arviointikriteerit**, joiden pohjalta kurssin arviointikäytännöt suunnitellaan. Osaamisperusteinen arviointi on puhtaasti kriteeriperusteista eli opiskelijan osaamista verrataan osaamistavoitteisiin ja arviointikriteereihin. Osaamistavoitteet kuvaavat niitä osaamiskokonaisuuksia, joista kurssin sisältö muodostuu. Kuhunkin osaamistavoitteeseen liittyy arviointikriteereitä, jotka puolestaan kuvaavat niitä osaamisia, jotka täytyy osaamistavoitteen saavuttamiseksi hallita. Arviointikriteerit määrittävät usein osaamisen itsenäisyyden taso. Opiskelija saa suoritusmerkinnän oman suorituksensa perusteella, eikä se ole siis riippuvainen muiden opiskelijoiden suorituksista. Arvioinnin perusteena ei ole myöskään opetukseen osallistuminen tai koulutukseen käytetty aika.

Arvioinnissa tulee noudattaa arviointikriteereitä ja kaikkien osapuolten tulee tietää arvioinnin perusteet. Arvioija ei voi muuttaa tai mukauttaa kriteerejä kurssin aikana. Tällä varmistetaan arvioinnin oikeellisuus ja opiskelijan oikeudet. Arvioija vertaa opiskelijan osaamista ainoastaan osaamistavoitteisiin ja niiden arviointikriteereihin. Tällä tavoin opiskelijaa ohjataan myös selkeästi kehittämään juuri tavoiteltavaa osaamista.

Osaamista on voitava arvioida ja todentaa luotettavasti erilaisin **arviointimenetelmin** eli osaamistavoitteiden tulee olla selkeitä sekä arvioitavissa, mitattavissa tai todennettavissa olevia asioita tai kykyjä. Mikäli opisto järjestää esimerkiksi numeerisesti arvioitavaa opetusta esimerkiksi yhteistyössä toisen oppilaitoksen kanssa, oppilaitokset sopivat arviointikriteereistä ja osaamistavoitteista yhdessä.

3.2. Arvioinnin kuvaus ja arviointimenetelmät

Arvioinnin kuvauksessa esitetään, **millä keinoin** opiskelijoiden saavuttama osaaminen arvioidaan ja **minkälaisia menetelmiä** arvioinnissa käytetään eli **millä keinoin opiskelija osoittaa osaamisensa**. Arviointimenetelmiä voivat olla esimerkiksi oppimistehtävä, portfolio, työn reaaliaikainen seuraaminen tai suullinen arviointi. Usein arvioinnissa käytetään useita menetelmiä. Arviointiin voi sisältyä myös opiskelijan itsearviointia tai vertaisarviointia. Lopullisesta arvioinnista vastaa kuitenkin aina oppimisen arvioija.

Osaamisen arviointi kannattaa yhden arviointitilanteen tai koko materiaalin läpikäynnin sijaan koostaa pienistä osioista. Osaamista on mahdollista osoittaa kurssin aikana siten, että kurssin viimeisen opetuskerran päätyttyä opettajalla on koossa ja osoitettuna kaikki se materiaali, jolla opiskelijan osaaminen on sovittu osoitettavan ja jonka pohjalta opettaja voi tehdä arviointipäätöksen.

3.3. Kurssin arviointiasteikko

Vapaasta sivistystyöstä annetun lain mukaan arvioinnin vähimmäisvaatimuksena on, että koulutuksessa saavutettu osaaminen on hyväksytty eli opiskelijan osaaminen vastaa vähintään koulutuksen osaamisperusteisessa kuvauksessa olevaa tasoa. Arviointiasteikko on siis tällöin hyväksytty / hylätty. Myös muunlaisen arviointiasteikon käyttäminen on mahdollista. Koski-tietovarantoon tallennetaan vain opiskelijan hyväksytty suoritus. Jos kurssilla on käytössä muunlainen arviointiasteikko, asteikkoa varten on luotava omat arviointikriteerit.

Mikäli opiskelijan osaaminen ei yllä tavoitellulle tasolle, ei hänelle voida antaa suoritusmerkintää. Päätös tulee perustella hänelle siten, että hän ymmärtää, mitä hänen osaamisestaan jäi puuttumaan, ja hänelle voi myös antaa mahdollisuuden täydentää suoritustaan. Opiskelijalla on oikeus pyytää selvitystä, jos hän ei ole saanut riittäviä perusteluja suorituksen hylkäämiseen.

3.4. Osaamisen arvioijat

Vastuu arviointiprosessista kokonaisuutena on opiston ylläpitäjällä. Arvioijan pätevyydelle ei voi asettaa yleispäteviä kriteereitä, eikä siitä ole vapaan sivistystyön lainsäädännössä mainintaa. Hyvää osaamisen arviointitoimintaa voi kuitenkin edistää, kun arvioijien valinnassa noudattaa esimerkiksi seuraavia kriteereitä:

- arvioijilla on riittävä ammattitaito kyseisen koulutuksen tai kurssin alalta
- arvioijat tuntevat kyseessä olevan koulutuksen osaamistavoitteet ja arviointikriteerit.

Kansalaisopistossa opiskelijan osaamisen arvioijana toimii yleensä kurssin opettaja. Arviointia suorittavalla opettajalla ei tarvitse olla pedagogista pätevyyttä, mutta opiston ylläpitäjän tulee huolehtia siitä, että hänet on nimetty ja perehdytetty tehtävään. Perehdyttäminen on ensiarvoisen tärkeää sellaisissa tilanteissa, joissa kurssin opettaja on vaihtunut kesken kurssin tai opettaja ei ole ollut suunnittelemassa kurssia.

Arvioivalla opettajalla tulee olla riittävä osaaminen ja ammattitaito aineeseen, jonka osaamista arvioidaan. Hänen tulee olla työsuhteessa oppilaitokseen, ja opiston tulee tehtävään nimeämisen lisäksi perehdyttää hänet opiston toimintatapoihin sekä varmistaa että opettaja ymmärtää osaamisperusteisuuden, osaamisen tunnistamisen ja osaamisen arvioinnin. Arvioijan mahdollinen esteellisyys määritellään hallintolain 27–29 § mukaan.

3.5. Opiskelijan ohjaus ja palaute osaamisen kehittämisestä

Osaamisperusteisessa opetuksessa lähtökohtana ovat opiskelija sekä hänen tarpeensa. Osaamisperusteisilla kursseilla opiston tulee varmistaa, että opiskelija tiedostaa oikeutensa sekä vastuunsa omasta oppimisestaan ja saa sekä ohjausta että kirjallista tai suullista palautetta osaamisensa kehittämisestä kurssin opettajalta.

Osaamisperusteisuuden luonteeseen kuuluu, että opiskelija itse on myös aktiivinen toimija. Hänen tulee ymmärtää, miten ohjausta on mahdollista saada, mistä palautetta annetaan ja millä perusteilla arviointia tehdään. Oppilaitoksen ylläpitäjä päättää ohjauksen tavoista ja määrästä. Kurssin opettajan lisäksi myös opiston muu henkilökunta saattaa antaa opiskelijalle neuvontaa ja tukea esimerkiksi kurssin valinnassa jo ennen kurssi-ilmoittautumista.

Ohjauksen tehtävä on tukea opiskelijaa onnistumaan opinnoissaan. Ohjauksella pyritään parantamaan opiskelijan ymmärrystä ja luottamusta omaan osaamiseensa, tukemaan kehitystä ja hyvinvointia sekä kannustamaan aktiiviseen kansalaisuuteen ja yhteisöllisyyteen.

Antamassaan palautteessa arvioija perustelee antamansa arvioinnin. Opiskelijalle tulisi syntyä ymmärrys tehdyn arvioinnin oikeellisuudesta eli siitä, että se on tehty arviointikriteerien mukaisesti.

Hyvin muotoiltu ja annettu palaute huomioi opiskelijan vahvuudet ja auttaa häntä kehittymään ja kehittämään osaamistaan. Palautteessa käsitellään opiskelijan osaamisen tasoa, ei hänen persoonaansa.

3.6. Opiskelijan suostumus tietojen siirtoon kansalliseen opintosuoritus- ja tutkintorekisteriin (Koski-tietovaranto)

Jotta opiskelijan kurssisuoritus voidaan tallentaa Koski-tietovarantoon, hänen tulee antaa suostumuksensa tietojen tallentamiseen oppilaitoksen ylläpitäjälle. Suostumus on kerättävä opetus- ja kulttuuriministeriön ohjeistuksen mukaisesti ja jokaisesta kurssista erikseen. Osaamisperusteiset Koski-kelpoiset kurssit ovat avoimia kaikille eli kurssille osallistuminen ei edellytä opiskelijalta suostumusta osaamisensa arviointiin.

Koski-tietovarantoon voidaan viedä suoritustiedot kursseista jotka ovat alkaneet aikaisintaan 1.8.2021. Keskeytyneitä tai hylättyjä suorituksia ei tallenneta Koski-tietovarantoon.

Suostumuksesta tulee käydä ilmi että se on annettu vapaaehtoisesti ja nimenomaisesti. Suostumuksen keruun taustaksi oppilaitoksen tehtävä on antaa opiskelijalle tarvittava informaatio osaamisperusteisuudesta, suostumuksesta ja arvioinnista. Opetus- ja kulttuuriministeriö on ohjeistanut erikseen myös opiskelijan informoinnista.

3.7. Arvioinnin dokumentointi ja arviointiaineisto

Osaamisen osoittamisesta ja arvioinnista syntyy eri muodoissa olevaa aineistoa. Arvioinnista syntyviä asiakirjoja voivat olla esimerkiksi arvioijan tekemät kirjalliset arvioinnit tai opiskelijan kirjallinen itsearviointi, jotka voivat myös olla digitaalisessa muodossa. Arvioinnin dokumentoinnilla varmistetaan, että tehtyyn arviointiin voidaan tarvittaessa palata jälkikäteen esimerkiksi opiskelijan pyynnöstä.

3.8. Arvioinnin uusiminen, tarkistaminen ja oikaisu

Opiskelijan on tärkeä saada tietoonsa, onko hänellä mahdollisuus uusaa osaamisen osoittamista ja miten hänen tulee toimia, jos hän on tyytymätön saamaansa arviointiin. Mikäli tehdystä osaamisen arvioinnista seuraa opiskelijalle epäselvyyttä tai tunnetta epätasa-arvoisesta kohtelusta, oppilaitoksen vastuullisten toimijoiden tulee olla valmiita tarkistamaan tehtyjä arviointeja. Opiskelija voi pyytää rehtorilta arvioinnin uusimista kahden kuukauden kuluessa tiedon saamisesta. Opiskelija saa vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, edelleen aluehallintovirastolta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

3.9. Todistus suoritetusta kurssista

Koski-tietovarantoon kirjatut suoritusmerkinnät ovat opiskelijan nähtävillä ja jaettavissa maksutta Oma opintopolku -palvelussa. Opiskelija voi kuitenkin pyytää myös paperisen todistusasiakirjan Koski-tietovarantoon tallennetuista opintosuorituksistaan. Kansalaisopiston kursseista ei lähtökohtaisesti anneta paperista todistusta. Mikäli opiskelija haluaa suoritetusta kurssista paperisen todistuksen, sellainen voidaan toimittaa opiston yleisen todistuskäytännön mukaan – tarvittaessa maksullisena.

4. Kielet

Loimaan työväenopistossa on lukuvuonna 2026-2027 kaksi kielen osaamisperusteista kurssia: Japanin kielen alkeet 1 ja Diskussion på svenska 2, jatkokurssi.

4.1. Opetuksen tavoitteet

Kansalaisopistojen kielikurssit ovat avoimia kaikille taustasta riippumatta. Kansalaisopistoissa voi opiskella kieliä alkeista alkaen tai syventää ja ylläpitää jo hankittua vieraan kielen taitoa.

Kieltenopetuksen tavoitteena on käytännön kielitaito. Taustalla on ajatus kielenkäyttäjistä sosiaalisena toimijana, jonka tavoitteena on toimia erilaisissa tilanteissa jonkin tavoitteen saavuttamiseksi.

Tavoitteena on myös opiskelijan opiskelutaitojen kehittäminen, omien vahvuuksien löytäminen sekä ohjaaminen omaehtoiseen opiskeluun.

4.2. Opetusohjelman rakenne

Kansalaisopistojen kielikurssit vaihtelevat laajuudeltaan muutaman kerran lyhytkursseista koko lukuvuoden kestäviin kursseihin. Myös niiden painotukset vaihtelevat. Tyypillisesti kursseilla painotetaan suullista tuottamista ja puhutun kielen ymmärtämistä sekä kohdekielen maiden kulttuureihin perehdyttämistä.

Opiskelijoita kannustetaan tavoitteelliseen kielenopiskeluun tarjoamalla tasolta toiselle eteneviä kursseja.

Loimaan työväenopistossa kielen kurssit ovat laajuudeltaan lukuvuoden tai lukukauden kestäviä kursseja.

4.3. Taitotasot ja osaamisen arviointi

Kansalaisopiston kielikurssit sijoittuvat kielitaidon eurooppalaisen viitekehyksen taitotasoille (CEFR = Common European Framework, A1-C2). Taitotasot ohjaavat opiskelijaa oikean kurssin valinnassa. Eurooppalainen kielitaidon viitekehys on ohjeistus, jonka tarkoituksena on yhdenmukaistaa ja helpottaa saavutetun kielitaidon kuvailemista ja määrittelemistä.

A1 - Perustaso: Alkeet, suppea viestintä kaikkein tutuimmissa tilanteissa

A2 - Perustaso: Selviytyminen esim. tyypillisissä matkailutilanteissa

B1 - Itsenäinen kielenkäyttäjä: Selviytyminen esim. arkielämän tilanteissa

B2 - Itsenäinen kielenkäyttäjä: Selviytyminen esim. työelämässä

C1 - Taitava kielenkäyttäjä: Selviytyminen monissa vaativissa kielenkäyttötilanteissa

C2 - Taitava kielenkäyttäjä: Virheetön, täsmällinen ja sopiva kielenkäyttö vaativissa tilanteissa

Osaamisen arviointi tehdään vertaamalla opiskelijan osaamista kurssin osaamistavoitteisiin ja niistä johdettuihin arviointikriteereihin.

Osaamisen arviointi on opiskelijalle vapaaehtoista. Osaaminen arvioidaan, mikäli opiskelija antaa suostumuksensa arvioinnille kurssin aluksi. Opiskelijan osaamisen arvioinnista vastaa kurssin opettaja. Koska arviointi tapahtuu osana kurssin opetusta, osaamisen osoittamisen tulisi olla mahdollisimman helppoa ja yksinkertaista sekä opiskelijalle että opettajalle. Arvioinnissa

voi käyttää kurssin ja oppimateriaalin tehtäviä sekä erilaisia omaehtoisia tuotoksia siten, että yksittäisten opiskelijoiden osaamisen arviointi ei vaikuta merkittävästi muun ryhmän toimintaan.

4.4. Kurssit, joista voi saada suoritusmerkinnän

Opettaja muotoilee omalle kurssilleen tavoitteet ja niille kriteerit, jotka lisätään ePerusteisiin kohtaan "Osaamisen arvioinnin kohteet".

Alla olevia esimerkkejä voi käyttää mallina ja/tai muokata oman kurssin tason ja sisällön mukaisiksi.

Osaamistavoite	Arviointikriteeri(t)
osaa etsiä kurssin aiheisiin liittyvää tietoa kohdekielellä	<ul style="list-style-type: none"> etsii kurssin aiheisiin liittyvää tietoa kohdekielellä itsenäisesti/monipuolisesti/oma-aloitteisesti/tuetusti/ohjatusti/opettajan johdolla
osaa arvioida omaa osaamistaan	<ul style="list-style-type: none"> arvioi omaa osaamistaan itsenäisesti/tuetusti/ohjatusti/opettajan johdolla
osaa kehittää omaa kielitaitoaan	<ul style="list-style-type: none"> kehittää omaa kielitaitoaan itsenäisesti/monipuolisesti/oma-aloitteisesti/tuetusti/ohjatusti/opettajan johdolla
osaa esittäytyä lyhyesti, sekä kertoa itsestään	<ul style="list-style-type: none"> käyttää olla-verbin eri muotoja sujuvasti preesensissä tuottaa yleisimmät kansallisuutta kuvaavat adjektiivit käyttää yleisimpiä verbejä preesensin yksikön ensimmäisessä persoonassa
osaa tilata ruokaa ravintolassa	<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa perusruokasanastoa käyttää yksinkertaisia ulkoa opittuja pyyntöjä ja kohteliaisuusfraaseja tuetusti/itsenäisesti
osaa esittää lomatilanteisiin liittyviä kysymyksiä	<ul style="list-style-type: none"> käyttää kysymyssanoja auttavasti/tuetusti/monipuolisesti muodostaa tuetusti/itsenäisesti kysymyksiä huomioiden sanajärjestyksen käyttää lomatilanteisiin liittyviä sanoja
osaa ostaa tai tilata asioita	<ul style="list-style-type: none"> tunnistaa numerot tunnistaa hintoihin liittyvät ilmaisut tuottaa suullisesti numeroita sujuvasti/auttavasti pyytää/tilaa asioita perusilmaisuja käyttäen tuetusti/itsenäisesti
osaa neuvotella ostamiseen ja myymiseen liittyvissä tilanteissa	<ul style="list-style-type: none"> ilmaisee mielipiteensä luontevasti/sujuvasti/monipuolisista ilmaisuista käyttäen ilmaisee suullisesti kielen sävyeroja auttavasti/kohtalaisen hyvin/hyvin/joustavasti/monipuolisesti käyttää neuvotteluihin liittyviä verbejä ja substantiiveja auttavasti/kohtalaisen hyvin/hyvin/joustavasti/monipuolisesti
osaa osallistua epämuodolliseen keskusteluun ystävien kanssa	<ul style="list-style-type: none"> ilmaisee mielipiteensä yksinkertaisia/erilaisia ilmaisuja käyttäen ilmaista eriävän mielipiteensä kohteliaasti

	<ul style="list-style-type: none"> • esittää perusteluja mielipiteidensä tueksi • osallistua keskusteluun aktiivisesti
osaa tuottaa kirjallista tekstiä kohdekielellä	<ul style="list-style-type: none"> • kirjoittaa lyhyitä ja yksinkertaisia henkilötietoja antavia fraaseja sanakirjan /itsenäisesti • täyttää lomakkeen, jossa kysytään henkilötietoja • kirjoittaa lyhyen viestin, jossa on paljon vakiintuneita ilmennoituksia
osaa suositella ja ehdottaa	<ul style="list-style-type: none"> • vertailee neuvoihin liittyvien rakenteiden muotoja ja tyyliä tuetusti/itsenäisesti • tuottaa (joitakin) neuvoihin liittyviä verbilausekkeita kohtuullisesti
osaa kertoa omista harrastuksistaan	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää omaan harrastukseen liittyvää yksinkertaista ja monipuolista sanastoa
osaa kertoa menneistä tapahtumista	<ul style="list-style-type: none"> • tuottaa imperfektin positiivisia ja negatiivisia muotoja auttavasti/suorasti • käyttää (yleisimpiä/useita) menneeseen viittaavia ajanmääreitä auttavasti/kohtalaisen hyvin/hyvin
osaa kuvata prosessin kulun suullisesti	<ul style="list-style-type: none"> • tuottaa passiivirakenteen preesensissä tuetusti/auttavasti/itsenäisesti • tuottaa vaiheiden järjestykseen liittyviä määreitä tuetusti/auttavasti/itsenäisesti
osaa kuvailla kuinka joku asia tapahtuu	<ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa adjektiivin ja adverbien käytön eron tuetusti/itsenäisesti • muodostaa adverbeja tuetusti/itsenäisesti • sijoittaa adverbien oikeaan kohtaan yksinkertaisissa lauseissa kirjallisesti/suullisesti

4.4.1. Ruotsi

Diskussion på svenska 2, jatkokurssi, 2 op

Ruotsin keskustelukurssin tavoitteena on aktivoita ja laajentaa osallistujien ruotsin kielen sanavarastoa ja tukea osallistujia puhumaan ruotsia. Kurssi antaa mahdollisuuden oppia käyttämään ruotsin kieltä arjessa. Kurssin taitotaso on B1.

Vi utökar ordförrådet och lär oss att bättre prata svenska i trevligt umgänge. Deltagarna har också möjlighet att föreslå diskussionsämnen. Kom med och prata svenska! Kurssi sopii ruotsin kielen alkeet osaaville.

Kurssilla on 46 tuntia lähiopetusta. Opintopistekurssin suorittavilla on lisäksi noin 8 tuntia opiskelua kotona. Osaaminen osoitetaan oppitunneilla.

Osaamistavoitteet

Kurssin jälkeen opiskelija

- On aktivoinut ja laajentanut ruotsin kielen sanastoaan
- On kehittynyt puhumaan ruotsin kieltä rohkeammin ja sujuvammin
- Kykenee käyttämään ruotsin kieltä arkipäivän vuorovaikutustilanteissa
- Ymmärtää ja puhuu paremmin ruotsin kieltä
- Ymmärtää ja käyttää puheessaan ruotsin kielioppia

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamisen arviointi on jatkuvaa ja pohjautuu osaamisen tavoitteisiin.

Arviointiasteikko on hyväksyty/hylätty.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Osaa käyttää puheessaan tarpeeksi laajaa ruotsin kielen sanastoa
- Osallistuu aktiivisesti keskusteluihin ruotsin kielellä
- Uskaltaa puhua ja reagoida toisten puheeseen ruotsin kielellä
- Osaa keskustella ruotsin kielellä arkipäivän tilanteissa
- Osaa muodostaa peruslauseita sekä ilmaista keskeisiä tarpeitaan ja mielipiteitään ruotsin kielellä
- Osaa puhua pääosin ymmärrettävästi ruotsin kielellä
- Pystyy ylläpitämään lyhyttä keskustelua ruotsin kielellä
- Osaa puhua ruotsin kielellä ilman runsasta määrää kielioppivirheitä

4.4.2. Japani

Loimaan työväenopistossa on lukuvuonna 2026-2027 ensimmäistä kertaa mahdollisuus opiskella Japanin kieltä. Kurssina on Japanin kielen alkeet 1.

Japanin kielen alkeet 1, 2 op

Japanin kielen alkeet 1 -kurssilla opiskelu on vuorovaikutteista ja työpajatyypistä. Lähiopetusta on 24 oppituntia. Kurssin opintopistekurssina suorittavalla on lisäksi noin 30 tuntia itsenäistä opiskelua. Kurssin taitotaso on A1.

Oppikirjana on Michi 1 – Tie Japanin kieleen. Opiskelussa käytetään myös opettajan antamaa oheismateriaalia.

Osaamistavoitteet

Kurssin jälkeen opiskelija

- Ymmärtää ja osaa tuottaa puhuttua japanin kieltä arkipäivän tilanteissa
- Tietää miten lasketaan japaniksi
- On tutustunut japanilaiseen kulttuuriin ja elämäntapaan

- Tuntee japanin kirjoitusjärjestelmän periaatteet ja osaa erottaa hiragana- ja katakana-tavumerkit sekä kanji-merkit
- Kykenee jatkamaan japanin kielen opiskelua itsenäisesti

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamista arvioidaan oppitunneilla. Opintopistekurssin suorittamiseksi hiragana - ja katakana -tavumerkkien osaaminen osoitetaan kirjallisessa kokeessa.

Arviointiasteikko on hyväksytty/hylätty.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Hallitsee äänteiden ja ääntämyksen perusteet japanin kielessä
- Osaa esittäytyä, tilata ravintolassa ja päivittäiset tervehdykset japanin kielellä
- Selviytyy japanin kielellä yksinkertaisissa viestintätilanteissa
- Tietää japanilaisen laskutavan
- Tietää japanilaisesta kulttuurista ja elämäntavasta
- Osoittaa osaavansa hiragana - ja katakana -tavumerkit

5. Käsiyö

Loimaan työväenopiston kädentaitojen ja muotoilun opetus tarjoaa elämyksellisen ja kokemuksellisen oppimisympäristön, jossa korostuvat opiskelijan taitojen, kykyjen ja luovuuden kehittäminen sekä käsillä tekemisen ilo. Opetuksen tavoitteena on vahvistaa itsearvostusta, edistää hyvinvointia ja tukea kestävän kehityksen mukaista ajattelua.

Opiskelijoita rohkaistaan tutustumaan niin perinteisiin käsityötaitoihin kuin uusiin tekniikoihin, ilmaisun tapoihin ja materiaaleihin.

5.1. Opetuksen tavoitteet

Kädentaitojen kurssit ovat avoimia kaikille – aikaisemmasta osaamisesta tai koulutustaustasta riippumatta. Kurssilla opiskelijalla on mahdollisuus oppia uusia taitoja tai syventää jo olemassa olevia valmiuksia monipuolisesti, turvallisessa ja kannustavassa ympäristössä. Opetus etenee alkeista kohti vaativampia tekniikoita jokaisen omien tavoitteiden ja edellytysten mukaan.

Kädentaitojen opinnoissa korostuvat tekemisen ilo, luova ongelmanratkaisu ja oman kädenjäljen löytäminen. Kurssit tukevat pitkäjänteistä työskentelyä sekä vahvistavat kestävän kehityksen, materiaalituntemuksen ja käsillä tekemisen arvostusta. Opintojen tavoitteena on auttaa jokaista löytämään oma tapa toteuttaa ideoita ja ilmaista itseään käytännöllisten ja taiteellisten projektien kautta.

5.2. Opetusohjelman rakenne

Kurssien sisällöstä ja kestosta riippuen opiskelija voi perehtyä muun muassa materiaalien ominaisuuksiin, työvälineiden turvalliseen käyttöön, työprosessin suunnitteluun, värien ja muotojen hahmottamiseen sekä oman työn dokumentointiin. Opetuksessa painottuvat käytännön kokeilu, henkilökohtainen ohjaus ja yhdessä oppiminen.

Kädentaitojen kurssilla opiskelija voi oppia myös laajemmin design-ajattelua, esinemuotoilun perusteita tai käsityöalan nykytrendejä. Kurssija järjestetään lyhytkurssina ja koko lukuvuoden kestävinä opintoina, jolloin jokainen voi löytää itselleen sopivan tavan kehittää taitojaan ja toteuttaa omia projektejaan.

5.3. Taitotasot ja osaamisen arviointi

Osaamisen arviointi on opiskelijalle vapaaehtoista. Osaaminen arvioidaan, mikäli opiskelija antaa suostumuksensa arvioinnille kurssin aluksi. Opiskelijan osaamista arvioi kurssin opettaja kurssin aikana. Koska arviointi tapahtuu osana kurssin opetusta, osaamisen osoittamisen tulisi olla mahdollisimman helppoa ja yksinkertaista sekä opiskelijalle että opettajalle. Yksittäisten opiskelijoiden osaamisen arviointi ei vaikuta merkittävästi muun ryhmän toimintaan.

Arvioinnissa opiskelijan osaamista, työskentelyä ja omia tuotoksia tarkastellaan kurssille määriteltujen osaamistavoitteiden mukaisesti. Kurssin osaamistavoitteet ja niiden arviointikriteerit kertovat opiskelijalle selkeästi mitä opiskelijan tulisi kurssin päätyttyä osata ja millä tasolla. Kurssista ja sen sisällöstä riippuen opiskelijan osaamista arvioitaessa tarkastellaan esimerkiksi

- teknistä osaamista
- tuotosta
- visuaalista ajattelua
- esteettistä, eettistä ja ekologista osaamista

Arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan osaamisen kehittyminen, erilaiset työskentelyprosessit ja työskentelyn tulokset sekä halu kehittyä oman henkilökohtaisen käsialansa pohjalta.

Kädentaitojen arviointi on kannustavaa, opiskelijan osaamista kehittävää ja vuorovaikutteista. Arvioinnilla pyritään tukemaan opiskelijan omakohtaista suhdetta työskentelyyn. Tukena arvioinnille voi olla esimerkiksi keskustelut opettajan tai koko ryhmän kanssa, lisäksi itsearviointi, oman osaamisen tunnistaminen sekä oman työskentelyn sanallistaminen on tärkeää.

5.4. Kurssit, joista voi saada suoritusmerkinnän

5.4.1. Koti toimivaksi ja kauniiksi – sisustussuunnittelun perusteet, 1 op

Oletko innostunut sisustamisesta ja tilojen kokonaisvaltaisesta visuaalisesta ilmeestä? Kiinnostaako sinua trendit, kalustesommittelu, pintamateriaalit, tekstiilit ja tilojen stailaaminen? Haluaisitko oppia suunnittelemaan toimivia ja tyylikkäitä sisustuskokonaisuuksia?

Tämä kurssi tarjoaa käytännönläheisen ja inspiroivan kokonaisuuden, jossa yhdistyvät sisustuksen suunnittelu ja visuaalinen sommittelu. Opit väri- ja materiaaliharmonian rakentamista, kalusteiden sijoittelua, pintamateriaalien ja tekstiilien valintaa. Kurssi sopii kaikille sisustuksesta kiinnostuneille – aloittelijoille ja pidemmälle ehtineille.

Kurssi sisältää 18 lähiopetustuntia ja 9 tuntia itsenäistä työskentelyä. Itsenäinen työskentely sisältää tiedonhakuja, materiaalien hankintaa ja suunniteltavan tilan kuvausta ja analysointia.

Osaamistavoitteet

Kurssin jälkeen opiskelija

- Noudattaa ohjeita aikatauluja ja työskentelyn turvallisuusohjeita
- Osaa laatia väri- kaluste- ja sisustussuunnitelman annettuun tilaan
- Hallitsee tilan perussommittelun sekä tyyllillisen yhtenäisyyden rakentamisen
- Tunnistaa yleisimpiä pintamateriaaleja ja osaa valita niitä käyttötarkoituksen mukaan
- Tunnistaa yleisimpiä pintamateriaaleja ja osaa valita niitä käyttötarkoituksen mukaan
- Osaa valita sisustustekstiilejä tilan tunnelmaa ja käyttötarpeita tukevasti
- Osaa valita sisustustekstiilejä tilan tunnelmaa ja käyttötarpeita tukevasti
- Osaa sommitella tilan visuaalisesti houkuttelevaksi hyödyntäen värejä, muotoja, kalusteita ja tekstiilejä

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamista arvioidaan valmiiden kirjallisten ja kuvallisten dokumenttien perusteella, jotka pohjautuvat kurssin tavoitteisiin.

Arviointiasteikko: hyväksytyt/ hylätty.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- Laatii selkeän ja perustellun väri-, materiaali- ja kalustesuunnitelman mittakaavassa.
- Osaa soveltaa peruseriaatteita tilan sommittelussa ja stailaamisessa.
- Osaa perustella ratkaisunsa
- Työskentelee itsenäisesti ja yhdessä muiden kanssa.
- Noudattaa ohjeita, aikatauluja ja työskentelyn turvallisuusohjeita.

5.4.2. Iloa Ompelusta, 1 op

Kurssi on monipuolinen ompelukurssi, jossa saat toteuttaa omia ideoitasi ja kehittää taitojasi rennossa ilmapiirissä! Kurssi tarjoaa aikaa keskittyä ompelemiseen, kokeilemiseen ja luovaan tekemiseen.

Kurssilla voit valmistaa vaatteita, asusteita sekä sisustustekstiilejä oman tason ja mielenkiinnon mukaan. Saat tarvittaessa ohjausta esimerkiksi kaavojen muokkaamiseen, ompelukoneen ja saumurin käyttöön, materiaalivalintoihin sekä erilaisiin ompelutekniikoihin.

Kurssi sopii sekä aloittelijoille että jo pidempään ommelleille – tärkeintä on halu oppia ja nauttia käsillä tekemisestä.

Kurssilla 27 tuntia lähiopetusta.

Osaamistavoitteet

Kurssin jälkeen opiskelija

- hallitsee ompelun perustekniikat
- osaa suunnitella ja toteuttaa ompeluprojektin
- kehittää omaa luovuuttaan ja ongelmanratkaisutaitojaan
- työskentelee suunnitelmallisesti ja oma aloitteellisesti
- toimii turvallisesti ja ylläpitää työskentely ympäristön järjestystä

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamista arvioidaan jatkuvan seurannan sekä valmiiden tuotteiden perusteella, jotka pohjautuvat kurssin tavoitteisiin.

Arviointiasteikko: hyväksytty/ hylätty.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- osaa käyttää ompelukonetta ja saumuria turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti osaa valita sopivat materiaalit, välineet ja ompelutekniikat omaan projektiinsa ymmärtää erilaisten saumojen ja viimeistelyjen periaatteet
- osaa suunnitella oman vaatteen, asusteen tai sisustustekstiilin osaa muokata tai hyödyntää peruskaavoja osaa tehdä tarvittavat mittaukset, leikkuusuunnitelmat ja työvaihejaon
- kokeilee erilaisia materiaaleja ja menetelmiä löytää ratkaisuja ompeluun liittyviin haasteisiin itsenäisesti tai ohjauksen avulla tuottaa omannäköisiä ja yksilöllisiä käsitöitä
- osaa aikatauluttaa oman työnsä ja viedä projektin valmiiksi osaa seurata omaa edistymistään ja tarvittaessa muuttaa työskentelytapoja
- käyttää koneita ja välineitä turvallisuusohjeiden mukaisesti huolehtii työpisteen siisteydestä ja materiaalien asianmukaisesta käytöstä

5.4.3. Mellilän kudonta, 2,5 op

Tällä kurssilla tutustutaan kangaspuilla kutomiseen ja valmistetaan kauniita, käyttökelpoisia tekstiilejä omien toiveiden ja ideoiden pohjalta. Kurssi sopii sekä aloittelijoille että jo kudontaa harrastaneille. Jokaisella osallistujalla on käytössään omat kangaspuut, mutta halutessaan voi työskennellä myös yhteisloimella. Opetus on käytännönläheistä ja etenee osallistujien taitotason mukaan. Kurssilla opiskellaan kudonnan perusteita, materiaaleja, sidoksia sekä työn suunnittelua ja viimeistelyä.

Kurssilla on 69 tuntia lähiopetusta.

Osaamistavoitteet

Kurssin jälkeen opiskelija

- tuntee kangaspuilla kutomisen perusvaiheet ja termit
- osaa suunnitella ja toteuttaa yksinkertaisen kudontatyön omien tavoitteidensa mukaisesti
- hallitsee perustekniikat, kuten kuteen käyttämisen, poljennat ja kankaan irrottamisen
- oppii hyödyntämään erilaisia materiaaleja ja sidoksia kudonnassa
- kehittää itsenäistä ja luovaa työskentelyotetta tekstiilien valmistuksessa
- osaa huolehtia työn viimeistelystä ja arvioida omaa oppimistaan

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Osaamista arvioidaan jatkuvan seurannan, sekä valmiiden tuotosten perusteella, jotka pohjautuvat kurssin tavoitteisiin.

Arviointiasteikko: hyväksytty/ hylätty.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- osallistuu aktiivisesti kurssin työskentelyyn
- harjoittelee kudonnan perusmenetelmiä ja noudattaa ohjeita
- etenee työssään omien lähtökohtiensa ja taitotasonsa mukaisesti
- toteuttaa vähintään yhden kudontatyön tai osallistuu yhteisloimen kutomiseen
- osoittaa kiinnostusta oppimiseen ja kykenee pohtimaan omaa työskentelyään

6. Kuvataide

Loimaan työväenopiston kuvataiteen ja muotoilun opetus tarjoaa elämyksellisen ja kokemuksellisen oppimisympäristön, jossa korostuvat opiskelijan taitojen, kykyjen ja luovuuden kehittäminen sekä käsillä tekemisen ilo. Opetuksen tavoitteena on vahvistaa itsearvostusta, edistää hyvinvointia ja tukea kestävän kehityksen mukaista ajattelua.

Opiskelijoita rohkaistaan tutustumaan niin perinteisiin taitoihin kuin uusiin tekniikoihin, ilmaisun tapoihin ja materiaaleihin.

Kuvataiteen kurssit ovat kaikille avoimia osaamisesta ja taustasta riippumatta. Tarjonta kattaa laajasti erilaisia kuvataiteen ja muotoilun tekniikoita mm. keramiikkaa, posliininmaalausta ja erilaisia maalaustekniikoita. Kurssit suunnitellaan asiakaslähtöisesti ajankohtaisia teemoja ja ilmiöitä seuraten.

Opintoja voi toteuttaa lyhyillä kokeilukursseilla, viikonloppuworkshopeissa tai pitkäkestoisilla, lukuvuoden mittaisilla kursseilla. Kurssisisällöt rakentuvat siten, että samalle kurssille voivat osallistua sekä aloittelijat että edistyneemmät tekijät, jolloin opiskelijat oppivat myös toinen toisiltaan.

6.1. Opetuksen tavoitteet

Kansalaisopistojen kuvataiteen kurssit ovat kaikille avoimia osaamisesta ja koulutustaustasta riippumatta. Kurseilla opiskelijan on mahdollista oppia kuvataidetta laaja-alaisesti alkeista erityistekniikoihin.

Kansalaisopiston kuvataidekursseilla opiskelija oppii ilmaisemaan ajatuksiaan, mielikuviaan ja havaintojaan eri tekniikoita ja niiden yhdistelmiä niin, että hänelle syntyy innostunut ja henkilökohtainen suhde kuvataiteeseen. Kuvataideopinnot ohjaavat opiskelijaa tavoitteelliseen itseilmaisuun kehittäen myös esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja sekä ymmärrystä taiteen merkityksestä yksilölle ja yhteisölle.

Kansalaisopistoissa on tarjolla kursseja kuvataiteen eri osa-alueilta, kuten maalauksesta (esim. öljy-, vesi-, akryyli- ja temperamaaleilla), piirustuksesta (esim. lyjykynällä, hiilellä tai liiduilla), kuvanveistosta (esim. valaan, muovailten, valmiista esineistä rakentaen) tai taidegrafiikasta (esim. monotypia, puupiirros, syväpaino). Kurssin teemasta ja kestosta riippuen kuvataiteen kursseilla opiskelija oppii esim. värioppia, sommittelua ja taidehistoriaa oman työskentelyn ja opettajan luentojen kautta. Kurssista riippuen opiskelijan on mahdollista perehtyä myös esimerkiksi valokuvaukseen, mediataiteeseen, muotoiluun tai vaikkapa installaatioihin.

6.2. Opetusohjelman rakenne

Kansalaisopistojen kuvataiteen kurssit vaihtelevat laajuudeltaan muutaman kerran lyhytkursseista koko lukuvuoden kestäviin kursseihin. Kurssi voi olla laaja, moni-ilmaisullinen kokonaisuus tai lyhyt, yhteen tekniikkaan tai välineeseen tutustuttava kurssi.

Kansalaisopistojen taidekursseille on tyypillistä, että samalla kurssilla voi olla monentasoisia opiskelijoita, jolloin eritasoiset opiskelijat opiskelevat yhdessä oppien myös toisiltaan.

6.3. Taitotasot ja osaamisen arviointi

Osaamisen arviointi on opiskelijalle vapaaehtoista. Osaaminen arvioidaan, mikäli opiskelija antaa suostumuksensa arvioinnille kurssin aluksi. Opiskelijan osaamista arvioi kurssin opettaja kurssin aikana. Koska arviointi tapahtuu osana kurssin opetusta, osaamisen osoittamisen tulisi

olla mahdollisimman helppoa ja yksinkertaista sekä opiskelijalle että opettajalle. Yksittäisten opiskelijoiden osaamisen arviointi ei vaikuta merkittävästi muun ryhmän toimintaan.

Arvioinnissa opiskelijan osaamista, työskentelyä ja omia tuotoksia tarkastellaan kurssille määriteltyjen osaamistavoitteiden mukaisesti. Kurssin osaamistavoitteet ja niiden arviointikriteerit kertovat opiskelijalle selkeästi mitä opiskelijan tulisi kurssin päätyttyä osata ja millä tasolla. Kurssista ja sen sisällöstä riippuen opiskelija osaamista arvioitaessa tarkastellaan esimerkiksi

- kuvallista tuottamista
- teknistä osaamista
- osallisuutta
- visuaalista ajattelua
- esteettistä, eettistä ja ekologista osaamista

Arvioinnissa otetaan huomioon opiskelijan kuvataiteellisen osaamisen kehittyminen, erilaiset työskentelyprosessit ja työskentelyn tulokset sekä halu kehittyä oman henkilökohtaisen käsialansa pohjalta.

Kuvataiteen arviointi on kannustavaa, opiskelijan osaamista kehittävää ja vuorovaikutteista. Arvioinnilla pyritään tukemaan opiskelijan omakohtaista suhdetta kuvataiteeseen ja visuaaliseen kulttuuriin. Tukena arvioinnille voi olla esimerkiksi portfolio, visuaalinen oppimispäiväkirja ja/tai keskustelut opettajan tai koko ryhmän kanssa. Kuvataiteessa myös itsearviointi, oman osaamisen tunnistaminen sekä oman työskentelyn sanallistaminen on tärkeää.

6.4. Kurssit, joista voi saada suoritusmerkinnän

6.4.1. Akryylimaalauksen moneen taipuva tekniikka, 1 op

Tule kokemaan maalaamisen monipuolisuus ja hauskuus akryylimaalauksen parissa. Kurssin alussa käymme lävitse akryylimaalauksen perusteita, jonka jälkeen tutustumme tekniikan monenlaisiin työskentelytapoihin kuten reliefimäisiä kohopintoja antavaan impastoon sekä upeaan krakelointimaalaukseen. Kurssille voi osallistua ilman aiempaa kokemusta tai kokeneempana oppijana syventämään taitojaan ja kokeilemaan uusia asioita.

Osaamistavoitteet

Kurssin jälkeen opiskelija

- hallitsee akryylimaalauksen alkeet sekä kurssilla läpi käydyt erikoistekniikat
- tunnistaa tekniikassa käytettäviä materiaaleja ja välineitä
- osaa toteuttaa akryylimaalaustekniikalla tehtäviä teoksia

Arviointi

Arvioinnin kuvaus

Opettaja arvioi osaamistavoitteiden toteutumista havainnoimalla, keskustelemalla sekä sovittavien tehtävien perusteella. Arviointi hyväksyty/ hylätty -maininnalla.

Opiskelijan osaamisen arvioinnin kriteerit

- opiskelija osaa valita tekniikan vaatimat materiaalit, välineet ja toteutustavat

- osaa sommitella ja tehdä valintoja ideointi- ja suunnitteluvaiheessa
- tunnistaa tarvittavat materiaalit ja hyödyntää niitä omassa työssään
- osaa tehdä tarvittavat alustavat sekä viimeistelyyn vaadittavat työvaiheet
- osaa hyödyntää kurssilla opittua omassa työssään
- ymmärtää miten valmis teos tuodaan parhaimmalla tavalla esille